

DARBO GRUPĖS DĖL TEISĖJŲ IR PRETENDENTŲ Į TEISĖJUS ATRANKOS PROCEDŪRŲ TOBULINIMO PIRMININKĖ GABRIELĖ JUODKAITĖ-GRANSKIENĖ

Teisėjų tarybai

2025 m. spalio 29 d. Vilnius

Teisėjų tarybos 2025 m. sausio 31 d. nutarimu Nr. 13P-30-(7.1.2.E) buvo sudaryta darbo grupė „Dėl teisėjų ir pretendentų į teisėjus atrankos procedūrų tobulinimo“ (toliau – Darbo grupė). Darbo grupę sudaro: Gabrielė Juodkaitė-Granskienė – Teisėjų tarybos narė, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkė (Darbo grupės pirmininkė); Sigita Jokimaitė – Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja, Lietuvos Respublikos teisėjų asociacijos pirmininkė; Ernesta Montvidienė – Šiaulių apygardos teismo teisėja, Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos narė; Rūta Petkuvienė – Teisėjų tarybos narė, Vilniaus apygardos teismo teisėja; Ernestas Spruogis – Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo pirmininko pavaduotojas; Viktorija Šelmienė – Teisėjų tarybos sekretorė, Vilniaus miesto apylinkės teismo pirmininkė; Andrius Kabišaitis – Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos Teisės grupės vadovas, Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas; Andrius Kaluginas – Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos narys.

Darbo grupė, vykdydama Teisėjų tarybos pavedimą, atliko pretendentų į teisėjus ir teisėjų, siekiančių karjeros, atrankų teisinio reguliavimo analizę bei įvertinusi Darbo grupės narių iškeltus atrankų proceso organizavimo praktinius organizavimo aspektus, sudarė Darbo grupės veiklos darbo planą. Darbo grupės veiklos plane numatytos priemonės apima ir teisinio reguliavimo korekcijas, ir priemones, kurios gali būti įgyvendinamos organizacine tvarka (pvz. unifikuotų klausimynų Pretendentų į teisėjus atrankos komisijai projektų parengimas ir kt. klausimai). Pažymėtina, kad Darbo grupės veikloje iškyla ir kitų aktualių klausimų, kurie turėtų būti atidžiai išanalizuoti, įvertinti įvairiais aspektais bei pateikti pasiūlymai dėl įgyvendinimo.

Buvo organizuoti 4 Darbo grupės posėdžiai, iš kurių vienas buvo skirtas pretendentų į teisėjus bei teisėjų, siekiančių karjeros, asmeninių bei vadovavimo kompetencijų vertinimo problematikai bei diskusijai su asmeninių kompetencijų vertinimus atliekančio Žmogaus studijų centro ekspertais Edita Dereškevičiūte bei Justinu Buroku.

Darbo grupės nariai, atsižvelgdami į klausimų, susijusių su pretendentų į teisėjus atrankų sistemos, dinamiką, šiuo metu iškėlė svarbiausias kryptis ir, ieškodami konsensuso, diskutuoja šiomis temomis:

1) Klausimyno pretendentams tapti teisėju (ar siekiančiam karjeros teisėjui) tikslingumo. Buvo svarstyti klausimyno svarbos aspektai pagal subjektiškumą (kiek jo turinys reikšmingas Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos nariams, Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijai). Darbo grupės nariai svarstė poreikį dėl minėtų klausimyno atnaujinimo bei galimos

koreliacijos su projekto „Teisėjo portretas“ rezultatu bei išvadomis. Klausimas paliktas tolimesnei diskusijai.

2) Pokyčiai teisėjų atrankos procese, susiję su Teisėjų kompetencijų modelio teisiniu reguliavimu (2022 m. sausio 28 d. Nr. 13P-32-(7.1.2.) Teisėjų tarybos nutarimu patvirtintas Pretendentų į teisėjus atrankos kriterijų, teisėjų karjeros siekiančių asmenų vertinimo kriterijų ir asmeninių kompetencijų vertinimo tvarkos aprašas. Apraše pateikiamas teisėjų kompetencijų modelis, teisėjų atrankos ir vertinimo kriterijai, tvarkos. Šis nutarimas papildytas 2022 m. vasario 25 d. nutarimo pakeitimu Nr. 13P-48-(7.1.2)). Darbo grupės narių nuomone, būtų vertinga peržiūrėti teisėjo kompetencijų modelį šiais aspektais: a) teisėjų kompetencijas ir komponentus (kiekį, diferenciaciją, įvertinant, ar nepersidengia); b) atnaujinti kompetencijų lygių aprašymus bei psichologų vykdomo interviu (pvz. psichologų vykdomas interviu nėra pakankamas įvertinti kompetenciją „Atsparumas korupcijai“), c) praplėsti vertinimo skalę – 1-5 (nepakankamas – bazinis – aukštesnis už vidutinį – aukštas); d) peržiūrėti išvados formą bei vertinimo išvadose pateiktų rekomendacijų panaudojimo galimybes ugdymo planavimui/savišvietai. Taip pat Darbo grupės nariai pritaria, jog šio teisinio reguliavimo dalies pokyčiui įgyvendinti reikia pasitelkti ekspertus/organizacijos psichologu ir pirkti šias ekspertines paslaugas iš išorės.

3) Teismo pirmininko ir/ar teismo kolektyvo nuomonės kaip vieno iš šaltinių, naudojamų atrankos procese, turinys ir reikšmė. Šiuo metu teisinis reguliavimas nenumato teismo pirmininko nuomonės, kaip galimo kandidato tinkamumo teisėjo pareigoms vertinimo šaltinio – kalbama tik apie teismo teisėjų kolektyvo nuomonę. Teisėjų kolektyvo nuomonė pateikiama Pretendentų į teisėjus atrankos kriterijų, teisėjų karjeros siekiančių asmenų vertinimo kriterijų ir asmeninių kompetencijų vertinimo tvarkos apraše nustatyta tvarka. Atsižvelgiant į tai, kad teismo pirmininko nuomonės įteisinimas atrankos procese reikalauja sisteminės teisės aktų peržiūros ir, esant poreikiui, jų korekcijos, šiuo klausimu Darbo grupės nariai mano esant vertinga padiskutuoti plačiau.

4) Pretendentų, kuriuos Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos nariai, neįvertino kaip tinkamų (surinko mažiau nei pusę komisijos narių balsų), įrašymo į Teismų įstatyme nurodytus bendruosius eiliškumo sąrašus problematika. Darbo grupės nariai vertino, kad dėl sąrašų sudarymo korekcijų reikalingos Teismų įstatymo pataisos. Priėmus sprendimą dėl asmenų netraukimo į bendruosius eiliškumo sąrašus, turi būti nustatyti aiškūs neįtraukimo į sąrašą pagrindai ir kriterijai.

5) Teisėjo ar asmens, siekiančio tapti teisėju, pareigos nedelsiant pranešti informaciją, kuri gali turėti įtakos teisėjo pažeidžiamumui. Ši pareiga rekomenduotina realizuoti papildant 2022 m. gruodžio 30 d. dekreto Nr. 1K-1214 „Dėl Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos darbo ir pretendentų į apylinkės teismo teisėjus bei teisėjų karjeros siekiančių asmenų atrankos vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 23.1 papunkčiu, nustatant, jog pretendentas į teisėjus ir karjeros siekiantis teisėjas per prisistatymo pokalbį, o tuo atveju, jei jame nedalyvauja, prieš posėdžio pradžią, žodžiu (raštu) pateiktą visą informaciją, ar sutuoktinis, sugyventinis, partneris, kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka, taip pat tėvai (įtėviai), pilnamečiai vaikai (įvaikiai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės) ir jų sutuoktiniai, sugyventiniai arba partneriai, taip pat sutuoktinio, sugyventinio ar partnerio tėvai (įtėviai), pilnamečiai vaikai (įvaikiai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės) nėra įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu pripažinti padaręs nusikalstamą veiką, įtariamą padaręs nusikalstamą veiką, prieš juos yra atliekamas ikiteisminis tyrimas bei papildant, taip pat spręsti klausimą dėl kitų teisės aktų korekcijų siekiant valdyti reikšmingą informaciją apie teisėją, ar pretendentą į teisėjus aukščiau aptartu aspektu.

6) Poreikis peržiūrėti Pretendentų atrankos kriterijų, Teisėjų karjeros siekiančių vertinimo kriterijų ir asmeninių kompetencijų vertinimo tvarkos apraše nustatytą atrankos balus, jų skaičiavimo būdus, sutvarkyti kriterijus dėl pretendentų į administracinius teismus, vertinti galimybes užtikrinant vienodas vertinimo sąlygas teisėjui, kuris vykdo aktyvią mokslinę veiklą, ir teisės krypties socialinių mokslų daktaro, siekiančio tapti aukštesnės pakopos teisėju.

Darbo grupė, įvertinusi veiklos turinio apimtį bei atsižvelgdama į Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo byloje Misiūnas prieš Lietuvą turinį, reikalaujantį ir įžvalgų teisėjų korpuso formavimo reguliavime šiuo aspektu, vadovaudamasi Teisėjų tarybos darbo reglamento 56 ir 58 punktais, Teisėjų tarybos prašo pratęsti Darbo grupės veiklos terminą iki 2026 m. vasario 28 d.

Darbo grupės pirmininkė		Gabrielė Juodkaitė-Granskienė
-------------------------	--	-------------------------------

TEISĖJŲ TARYBA

NUTARIMAS

DĖL DARBO GRUPĖS TEISĖJŲ IR PRETENDENTŲ Į TEISĖJUS ATRANKOS PROCEDŪRŲ TOBULINIMO VEIKLOS TERMINO PRATĖSIMO

2025 m. spalio 31 d. Nr. 13P- (7.1.2.E)
Vilnius

Vadovaudamasi Teisėjų tarybos darbo reglamento, patvirtinto Teisėjų tarybos 2017 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 13P-30-(7.1.2) „Dėl Teisėjų tarybos darbo reglamento patvirtinimo“, 56, 57 ir 59 punktais, atsižvelgdama į Teisėjų tarybos 2025 m. sausio 31 d. nutarimu Nr. 13P-30-(7.1.2.E) „Dėl darbo grupės Teisėjų ir pretendentų į teisėjus atrankos procedūrų tobulinimo“ sudarytos darbo grupės (toliau – Darbo grupė) 2025 m. spalio 29 d. prašymą Nr. 6TV-6-(7.6.4.E), Teisėjų taryba **n u t a r i a**:

Pratęsti terminą Darbo grupei parengti ir pateikti siūlymus Teisėjų tarybai dėl teisėjų ir pretendentų į teisėjus atrankos procedūrų tobulinimo iki 2026 m. vasario 28 d.

Pirmininkė

Danguolė Bublienė

Sekretorė

Viktorija Šelmienė